

קא משמע לן רבא, הני מילי — שהמנחה באה באחד מחמשה אופנים אלו — **בסתמא**, כשאמר מנחה סתם אז יביא אחד מאלו, אבל היבא דפריש את נדרו שיביא מנחת נסכים הרי פריש, ויביא מנחת נסכים.⁽⁷⁾

שנינו במשנה: אין שנים מתנדבין עשרון אחד, אבל מתנדבין עולה ושלמים, ובעוף אפילו פרידה אחת:

שואלת הגמרא מאי טעמא אין מתנדבין מנחה בשותפות?

אילימא משום דכתיב במנחה [ויקרא ב]: "ונפש כי תקריב", שמא תאמר, משום שבמנחה אמרה תורה בלשון יחיד; כך אי אפשר לומר, שהרי:

עולה נמי הא כתיב ביה [ויקרא א]: "אדם כי יקריב" בלשון יחיד, ומכל מקום מבואר במשנתנו שמביאים אותה בשותפות, אלא מאי טעמא, כלומר, ובהכרח שהטעם הוא כיון דכתיב [במדבר כט]: "לעולותיכם" בלשון רבים, ואם כן מנחה נמי הא כתיב [שם]: "למנחותיכם" בלשון רבים.

אלא הטעם שאין מביאין מנחה בשותפות, הוא משום דכתיב בה [ויקרא ב]: "ונפש כי

ובנדבת עולת העוף משתתפין, ואפילו בפרידה אחת [בן יונה או תור] בלבד.⁽⁵⁾

גמרא:

שנינו במשנה: מתנדבין יין ואין מתנדבין שמן, דברי רבי עקיבא; רבי טרפון אומר: מתנדבין שמן:

אמר רבא:

מדברי שניהם [רבי עקיבא ורבי טרפון] נלמוד:

מתנדב אדם מנחת נסכים בכל יום, שהרי לא נחלקו אלא בשמן שאינו בא בפני עצמו.⁽⁶⁾

ומקשינן: הרי פשיטא הוא, ומה השמיענו רבא?!

ומשנינן: הצריך רבא להשמיענו, כי מהו דתימא: מנחת נדבה גלי בה רחמנא הני חמשה מנחות אין, אבל טפי לא, כיון שבמנחת נדבה הרי מנתה התורה חמש סוגי מנחות [מנחת סולת, מחבת, מרחשת, ומאפה תנור חלות ורקיקין], ואם כן אין לנו אלא אלו ותו לא —

מנחה ממנחת נסכים לבדה, לא משמע שהוא צריך להביא גם יין; ויש לתמוה — לדעת כולם — למה לרבי טרפון לא יתנדב אדם מנחת נסכים בלי שמן, וכשם שמתנדב הוא שמן בפני עצמו, וראה ב"מנחת חזקיה" מה שהביא וכתב בזה].

7. בתוספות ד"ה הרי מבואר הטעם שאינו מביא מנחת נסכים כשקיבל על עצמו מנחה סתם "דסתמא דעתו אמנחות המפורשות ורגילות לבוא בפני עצמן ולא בגלל זבח.

5. החידוש בזה הוא, שאם כי בקרבן חובה אין העופות באים אלא שנים, מכל מקום בנדבה מביאים אפילו אחד ואפילו בשותפות.

6. פירש רש"י: מתנדב אדם מנחת נסכים סולת יין ושמן, ובמקדש דוד סימן י אות ב למד מדברי רש"י אלו, שבכלל מנחת נסכים גם היין, וראה שם, דכן משמע גם מדברי התוספות בערכין יב א ד"ה נסכים. [ומלשון הרמב"ם — מעשה הקרבנות יד א — שכתב: מתנדב או נודר